

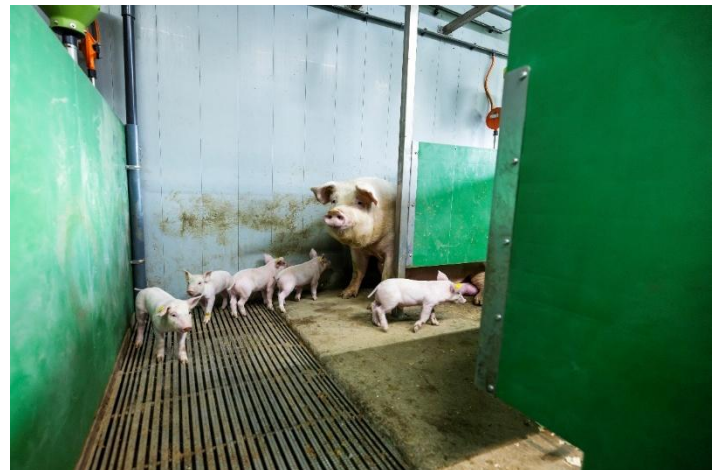
Emissiereductie bij varkens (2/4): vrijloopkraamhok met dagontmesting

In een **vrijloopkraamhok** met dagontmesting krijgt de zeug **meer bewegingsvrijheid** tijdens het werpen en zogen en wordt de mest dagelijks uit de afdeling verwijderd. Die combinatie maakt het systeem interessant voor varkenshouders die willen inzetten op **zowel dierenwelzijn als emissiereductie**.

In aanloop naar het [RAMBO-slotevent van 15 september](#) zetten we drie onderzochte maatregelen en technieken in de kijker. In dit tweede deel: vrijloopkraamhok met dagontmesting.

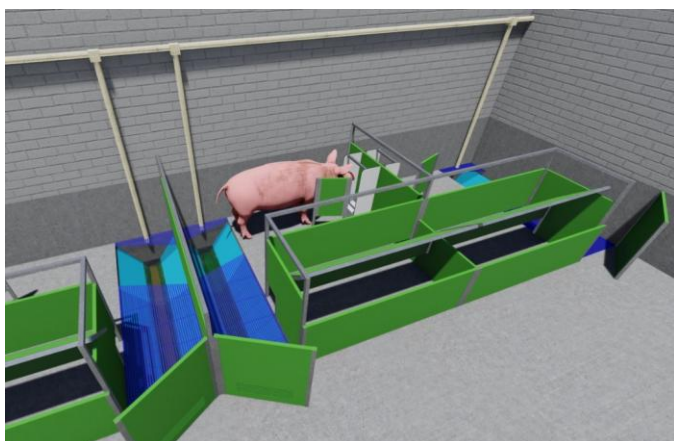
Waarom is vrijloopkraamhok met dagontmesting interessant?

Een vrijloopkraamhok geeft de zeug meer bewegingsruimte tijdens de kraamperiode. Dit stimuleert natuurlijk gedrag, sociaal contact tussen de zeugen en tussen de zeug en haar biggen en het speelgedrag van de biggen. Dit **draagt bij aan het welzijn van zowel de zeug als haar biggen**.



Op het praktijkbedrijf van De Hoeve Innovatie wordt dagontmesting al toegepast bij gespeende biggen en vleesvarkens. Omdat dit **positieve effecten** heeft op **stalklimaat** en **diergezondheid**, werd de techniek ook geïntegreerd in de vrijloopkraamhokken. Zo combineert het systeem dierenwelzijn met emissiereductie.

Hoe ziet het systeem eruit?



Het vrijloopkraamhok bestaat uit een **dichte vloer en een mestplaats** voorzien van een stalen rooster. Onder dat rooster bevindt zich een verkleinde mestput met schuine wanden met dagontmestingssysteem, waardoor de mest dagelijks uit de afdeling wordt verwijderd. Daarnaast beschikt het hok over een **verwarmd biggennest**, zodat voor zowel de zeug als de biggen een geschikt klimaat kan worden gecreëerd.

Tijdens het project werd de **inrichting van het hok** verder **geoptimaliseerd**. Zo werden de plaatsing van voer en water aangepast, het biggennest verplaatst en de valbeugels breder en hoger gemaakt. Deze aanpassingen zorgden voor een **beter benutting van het hok** en **minder hokbevuiling**.

Emissiereductie en bijkomende voordelen

- **Goede bigontwikkeling:** In verschillende rondes werden vergelijkbare of hogere speengewichten gerealiseerd dan in reguliere kraamhokken. De vrije voeropname van de zeug en een hogere melkproductie kunnen hieraan bijdragen.
- **Minder stress bij de zeug:** Praktijkervaringen tonen dat zeugen rustiger zijn in het vrijloopkraamhok. Anders dan in een regulier kraamhok worden ze niet vastgezet, waardoor de overgang vanuit groepshuisvesting natuurlijker verloopt. Daarnaast kunnen de zeugen contact maken met elkaar.
- **Beter stalklimaat:** Eerdere metingen bij de gespeende biggen en vleesvarkens hebben laten zien dat frequente mestafvoer een doeltreffende brongerichte maatregel is om emissievorming te beperken. Er wordt verwacht dat ook in vrijloopkraamhokken een gelijkaardig effect optreedt. De emissiemetingen worden nog uitgevoerd.

Aandachtspunten voor in de praktijk

Het onderzoek toont aan dat een vrijloopkraamhok met dagontmesting vraagt om een goed doordachte inrichting en actief management. Meerdere factoren zijn bepalend voor het succes van het systeem.

- **Duidelijke functiegebieden:** Voorzie aparte zones voor eten, rusten en mesten. Door het mestgedrag van de dieren goed te sturen, kan hokbevuiling voorkomen worden.
- **Passend stalklimaat:** Stem temperatuur en ventilatie af op zowel de behoeften van de zeug als van de biggen. Zet het biggennest open wanneer het te warm wordt.
- **Vitale biggen** met een toomgrootte van maximaal 14 biggen.



Meer weten?

- Download de **fiche vrijloopkraamhok met dagontmesting** voor een praktisch overzicht van de werking, voordelen en aandachtspunten.
- Raadpleeg het **evaluatie rapport** voor de volledige onderzoeksresultaten.



Ontdek meer beloftevolle ammoniakreducerende technieken

Kom op **15 september** naar het [slotevent van project RAMBO](#) in Sint-Niklaas. Ontdek de belangrijkste onderzoeksresultaten en praktijkervaringen rond emissiereductie in de varkens- en pluimveehouderij. Via keuzesessies over technieken, regelgeving en toekomstperspectieven voor de sector krijg je de kans om vragen te stellen en ervaringen uit te wisselen met collega-veehouders, onderzoekers, adviseurs.

Schrijf je in! [20260915 Inschrijving Slotevent RAMBO](#)

Volgende week in deel 3: een biostimulerend mestputadditief als maatregel voor ammoniak- en methaanreductie, zonder ingrijpende stalaanpassingen.

RAMBO staat voor *Reductie van Ammoniak via Brongerichte en flankerende Oplossingen*. Het Interreg Vlaanderen-Nederland project wil maatregelen en technieken ontwikkelen die varkens- en pluimveehouders in staat stellen om aan de ammoniakemissienormen te voldoen.

Interreg
Vlaanderen-Nederland



Gefinancierd door
de Europese Unie

RAMBO

inagro
Innovatie & Advies in Landbouw & Toeschaar

Proefbedrijf
Pluimveehouderij
Provincie Antwerpen

ILVO
Instituut voor Landbouw-
Visserij- en Voedselonderzoek

**BOEREN
BOND**

ZLTO

DE HOEVE
INNOVATIE

**NEXT
FARMER**
Innovatie voor de
varkenshouder van morgen



west-vlaanderen
de gedreven provincie

provincie
Oost-Vlaanderen

Provincie
Antwerpen

VLAIO

**VITALE
VARKENS
VORMEN**



bme
barth
misset
fonds

Provincie Noord-Brabant